

GUDSTJENESTE MED DÅP

Lørenskog kirke 2. september 2018

Lukas 10, 38 – 42

PREKEN

Å FÅ GJESTER

Om ikke lenge er vi ferdig her i kirken og da er det til for dåpsselskap. Og kanskje er det en og annen her som under gudstjenesten har vært mye der allerede i tankene. Det er jo vært litt og ordne med og det er jo også en del å ordne med rett før også. Så det er vel noen her som har en liste i hodet over alt som skal ordnes så fort gudstjenesten er ferdig. Og så er kanskje noen som ikke tenker så mye på det, ja, kanskje for lite synes noen?

Kunne jo vært interessant og hørt med dere foreldre hvem det er som har tatt ansvar og ordnet med selskapet etterpå. Er begge på eller er det en

som har gjort mesteparten av jobben? Og da igjen, liker den ene som har gjort mesteparten at den er sånn eller er den irritert på den andre for ikke å bidra? Litt risikabelt tema det her kanskje, hvert fall i dag som vi gjerne skulle ha det litt hyggelig.

Vi skal høre en tekst hvert øyeblikk om to søstre som plutselig får besøk. Hvor den ene jobber og ordner med ting som da må gjøres, og den andre hygger seg med gjesten, som jo er Jesus. Og da ble det gnisninger. Jeg liker egentlig best uanmeldte besøk for da må det gjøres enkelt. Kan ikke rydde overalt, vaske over badet, rydde vekk middagen/oppvasken, lage god mat, tenne duftlys i alle kroker, skifta til en ren genser osv. Nei, da må det gjøres enkelt. Men noe må gjøres da også, og også her må noen ta ansvar. Avtalte besøk er faktisk litt mer slitsomt synes jeg. For da kan vi rekke å gjøre alle disse tingene. Og da kan vi rekke å bli uenig om hvor mange av disse tingene vi må gjøre og hvor nøye, og få en diskusjon om hvor slitsomt kontra hyggelig skal vi gjøre det å

få besøk. Mulig dette er helt ukjent, men å ha gjester kan by på noen konflikter. La oss høre om de to søstrene som fikk besøk av Jesus:

*Da de dro videre, kom han til en landsby der en kvinne som het Marta, tok imot ham *i huset sitt. • ³⁹ Hun hadde en søster som het Maria, og Maria satte seg ned ved Herrens føtter og lyttet til hans ord. ⁴⁰ Men Marta var travelt opptatt med alt som skulle stelles i stand. Hun kom bort til dem og sa: «Herre, bryr du deg ikke om at min søster lar meg gjøre alt arbeidet alene? Si til henne at hun skal hjelpe meg.»⁴¹ Men Herren svarte henne: «Marta, Marta! Du gjør deg strev og uro med mange ting. ⁴² Men ett er nødvendig. Maria har valgt den gode del, og den skal ikke tas fra henne.»*

MARTA OG MARIA – SØSTRE I KONFLIKT

Jeg tror vi må anta at dette var et besøk som ikke var avtalt på forhånd. Jesus hadde ikke sendt en melding eller ringt fra forrige landsby. Marta tok imot han i sitt hjem står det. Marta kommer fra et

arameisk ord som betyr husholderske. Så da kan det virke som hun var den som eide huset, eller var ansvarlig, den eldste av søstrene. Man har lurt på om begge søstrene var enker. Vi vet at dette var et hus, et hjem, Jesus var innom flere ganger. I Johannesevangeliet leser vi mer om det. Dette var eller ble venner av Jesus. De reiste nok ikke rundt sammen med han, men var et sted, rett utenfor Jerusalem, hvor Jesus gjerne kom.

Men altså, Jesus kommer til landsbyen og Marta tok imot han i sitt hus. Og hun begynte å ordne og stelle i stand for å få litt mat på bordet og vise gjestfrihet i praksis. Og de hadde ikke kaffemaskiner med kapsler den gangen, eller fryser med ferdigbakt eplekake som raskt kunne tines i mikrobølgeovnen. Så det var litt jobb. Hvor irriterende var det ikke da for Marta at søsteren bare satt seg ned med Jesus og hørte på han, og ikke hjalp henne? Og det var kanskje ikke første gang hun hadde gjort det. Marta hadde sikkert også lyst til å høre hva denne mesteren hadde å si. Hun fikk bare bruddstykker. Hvis

Maria hadde hjulpet henne kunne jobben vært kjappere gjort og hun kunne få sitte ned også.

Så irritert ble Marta at hun tok det opp med gjesten, med Jesus. Hint og kroppsspråk hadde ikke nådd inn til Maria. Marta valgte full konfrontasjon på dette. Ja, hun til og med anklaget gjesten, Jesus, for ikke å bry seg om at hun må gjøre all jobben alene. Og ba han si til søsteren at hun skal hjelpe henne. Ai-ai. God stemning, hyggelig med besøk, dere. Jeg oppfatter at Jesus forstod henne og viste forståelse, men hun fikk ikke støtte. Det var det Maria som fikk: Marta, Marta! Du gjør deg strev og uro med mange ting. Men ett er nødvendig. Maria har valgt den gode del, og den skal ikke tas fra henne.”

Jeg har lurt litt på hvordan resten av det besøket ble. Ble det dårlig stemning med en furten og litt såret Marta med påfølgende krangel med Maria når Jesus hadde gått, eller la Marta fra seg forkle

og satte seg ned sammen med Maria og så ble det en god prat med Jesus også for Marta.

Det er typisk Lukas å sette ulike typer opp mot hverandre, litt provoserende på spissen. Marta, den aktive praktiske ”doer”. Maria den tenkende kontemplative lytteren. Jeg vil som mange si at dette trengs ikke å settes opp mot hverandre. Begge deler trengs. Begge deler er viktige. Gjestfrihet er en høyt ansett dyd i bibelen, og i kirken. Marta utøvet jo dette på sikkert beste vis, og Jesus ble nok glad for den maten, og annen hygge og omsorg Marta la til rette for. Men satt på spissen, antakelig var Jesus kun på gjennomreise så det var denne ene kvelden de hadde sammen, så ble det her et valg mellom å ordne mye eller droppe det og sitte å lytte til Jesus. Og da var det Jesus sa at den lyttende Maria har valgt den gode del, det ene nødvendige. Selv den gode dyd gjestfrihet kan lede vekk fra det viktigste av og til. Jeg leste at sann gjestfrihet handler mer om å invitere enn å imponere. Men det var kanskje sagt av en mann.

ETT ER NØDVENDIG

(Holde et dåpsbarn)

Ett er nødvendig, sa Jesus, uten å si direkte hva det var. Men indirekte sa han det ved å si at Maria har valgt den gode del, hun som satte seg ned ved hans føtter og lyttet. Men det er mye som er nødvendig og hva som er nødvendig avhenger av situasjonen. Hvis vi kunne spørre lille X her så er det vel tre ting som er nødvendig: Mat eller puppen, bleie, og sove. Og kanskje gulpe/rape. Men kanskje aller viktigst – blikkontakt. Et ansikt å se inn i. Utrolig viktig for et spebarn å få møte mammas og pappas øyne og hvile i de. Og her har dere foreldre, ja, vi voksne i dag en stor utfordring med mobilen. Hviler vi blikket mer på den enn barnet? Jeg er glad jeg ikke hadde mobilen der som småbarnsfar. Som det meste annet er mobilen en god ting til mye, men også en ting som kan misbrukes. .

Rett før vår tekst står fortellingen om den barmhjertige samaritan. En mann var blitt overfalt

og var hardt såret. En prest kom, men gikk forbi. Kanskje hadde måtte forte seg til en gudstjeneste for å be? Og det samme med levitten, en annen type prest. Så kom samaritanen, den muslimske innvandrereren forbi, og stelte sårene og fikk han lagt inn på et herberge og betalte for han. Ett var nødvendig, og det var praktisk omsorg. Så det er flere ting som er nødvendig, alt etter situasjonen.

SITTE VED JESU FØTTER

Fra jeg står opp om morgen har jeg som regel en drøy times tid hjemme, før jeg må ut av døra. Og da kan det være flere ting som er nødvendig. Mat får en god del av tida, inkludert matpakke. Badet må jeg innom, tror madammen mener at jeg av og til kunne gitt det litt mer av tida. Det kan være behov for å rydde på kjøkkenet siden en ikke orket det før en la seg. Avisen er en god mulighet, radioen også. Men det er også en mulighet å sette meg ned ”ved Jesu føtter”. Jeg prøver og ta litt tid til det, mens jeg spiser mine rugsprø med makrell og blåbærsyltetøy, og en skål musli.

Hva kan det være å sitte ”ved Jesu føtter”? For meg er det å lese noen vers i bibelen. Noen ord fra den boka som forteller om tro, håp og kjærlighet. Om tilgivelse, om kamp på liv og død, om rettferdighet, om nåde, og godt vondt, rett og galt, om å ta seg av de svake, om skaperverket, om Guds storhet. Så kan jeg lytte til disse ordene. Noen er lette å forstå og ta til seg. Andre er ikke så enkle å få like mye ut av. Så kan jeg speile meg i ordene om tro, håp og kjærlighet. Ransake meg selv litt. Og tenke litt på hva ville denne dagen bringe og hvordan kan jeg gå inn i den. Så ber jeg noen enkle bønner for dagen og de jeg skal møte, meg selv og mine kjære.

Ett er nødvendig. La oss ikke sette alle de gode tingene som bør gjøres i en sånn morgenstund opp mot hverandre. Og de 10 minuttene ”ved Jesu føtter” er den gode del som jeg gjerne vil ha med på vei inn i en ny dag.

Stress og kav med mange ting og gjøremål preger vår tid. Selv om vi på mange måter har et mindre

arbeidskrevende liv enn tidligere generasjoner så har vi lite ro og stillhet. Og falle til ro, puste, koble oss av, bli stille, er medisin de fleste oss trenger. Denne medisinen kan tas på mange måter og til ulike tider. Og falle til ro ved Jesu føtter er den gode del som er den ene nødvendige. Og få høre ord fra Gud om tro, håp og kjærlighet er mat for sjel og hverdagsliv og evighet. Det er kanskje enklere enn du tror. Å lese litt av hva Jesus har å si, og be en stille bønn. Det vanskeligste for oss er kanskje å falle til ro, bli stille og kjenne etter.

Salme: Fall til ro